

men saaledes at Gymnastik og Haandger-ning, der tidligere laa udenfor, nu ligger indenfor dette Timetal. For Købstadskolen, der allerede paa alle Steder er langt ude over det Mindstemaal, som Loven af 1904 kræver, vil nærværende Lovforslag ikke paa dette Punkt betyde forøgede Krav.

Man kunde her rejse det Spørgsmaal, om det er berettiget paa den her fore-
slaaede Maade at bryde med det tilvante — Hverandendags Skolegangen — saaledes som denne er indpasset i Land-
befolkningens Liv, og mange Steder, hvor der er lange Skoleveje, er værdsat og paa-
skønnet. Man mener imidlertid ikke, at der kan tillægges dette Hensyn afgørende Vægt, idet det her til Dels drejer sig om en Vane, der skal brydes, paa et Omraade, hvor man hurtigt vil vænne sig til en ny Ordning. Det maa her understreges, at den nuværende Ordning ikke kan bevares, hvis man overhovedet vil Fremgang for Landsbyskolen, og at den er forladt mange Steder paa Landet, hvor man er gaaet over til Hverdagsskolegang eller dog omtrent Hverdagsskole i hvert Fald om Vinteren. Desuden kan man pege paa, at de sønderjyske Landsdele altid ogsaa paa Landet har haft Hverdagsskolegang og ikke vil slippe denne Ordning, og at et Land som Sverige med sin paa mange Steder ret spredte Bebyggelse systematisk arbejder sig frem mod Hverdagsskolegang paa en saadan Maade, at nu ca. 86 pCt. af alle Børn gaar i Skole hver Dag.

Man har imidlertid i Erkendelse af den særlige Mulighed, der paa Landet er for at skaffe de store Børn god Beskæftigelse ved Deltagelse i det daglige Arbejde, kun gjort Hverdagsskolegangen absolut for Aargangen fra 11—13 Aar, men aabnet Adgang for, at det sidste Skoleaar fra 13—14 Aar kan deles paa 2 Halvaar, f. Eks. 2 Vintre, saaledes at Barnet faar fri i Sommertiden, hvor den vigtigste Arbejdstid for Landbruget falder; en Betingelse for denne Ordning maa det være, at Mellemskolen gøres 4-aarig, og at Skolepligten er udvidet til det 15de Aar, idet man kun under disse Omstændigheder kan sikre sig, at de paa-gældende Børn faar den fulde Undervisning. Hver af de to sidste Klasser skal da have 600 Timer fordelt paa mindst 100 Dage eller ca. 17 Uger, der skal ligge samlet i et Vinterhalvaar eller et Sommerhalvaar, hvis dette maatte foretrækkes. Man kunde tænke sig, at Undervisningen var forskellig for Drengene og for Pigerne, og at Drengene gik i Skole om Vinteren, Pigerne om Sommeren, hvilket vil være den i Praksis lettest gen-

nemførlige Ordning, idet der da kun behøves een Lærer til hver Klasse. Derfor behøver det ikke at være den samme Lærer, der underviser Drengene og Pigerne, idet det kan være forskellige af Kommunens Lærere, hvem dette Arbejde tildeles; det vil jo nemlig være naturligt, at disse Aargange samles til Undervisning ved en enkelt Skole i Kommunen, der udstyres med de for denne ømskelige Særlokaler, Sløjdstue og Skolekøkken.

Paa denne Maade, men ogsaa kun paa denne Maade, altsaa for Aargangene fra 13—15 Aar vil den „vestjyske Skoleordning“ kunne gennemføres over alt paa Landet.

Med Hensyn til Lærerkrafter bemærkes, at Mellemskolen efter det anførte maa have en Lærer for hvert Klassetrin, altsaa i hvert Fald 2 Lærere. Deles sidste Aargang i 2 Halvaar, maa hvert af disse have sin Lærer i dette Halvaar. Man kan tænke sig dette Forhold ordnet ved Antagelse af Vinterlærere; fordeles Skolegangen over hele Aaret med Drengene om Vinteren og Pigerne om Sommeren, og samles disse Klasser i Centralskoler, vil der imidlertid kunne regnes med fast ansatte Lærere, og denne Ordning vil da være i høj Grad at anbefale.

Man maa haabe, at denne Ordning, hvis den indføres, vil blive almindelig paa større Omraader, hvor den vil passe ind i de stedlige Forhold, idet der ellers bliver den Fare, at Børn, der har gaaet i Skole det første Halvaar, sættes i Tjeneste i en Kommune, hvor der ikke er Skolegang til det 15de Aar; og derved gaar Glip af — eller unddrager sig — det sidste Halvaars Skolegang. Dette Forhold, som man allerede under den nuværende Ordning lider under særlig paa Steder, hvor Købstæder støder op til Landdistrikter med vestjysk Skoleordning, kan man kun komme ud over, hvis Skoleaaret lægges ganske fast, og der med Hensyn til Undervisningspligtens Indtræden og Ophør gælder ganske samme Regler overalt, men hertil mener man ikke at burde gaa af Hensyn til de dog kun enkelte Tilfælde, hvor der kan opstaa Misbrug af de givne Regler. Man maa kun fastholde, at det Barn, der flytter til en Kommune, straks gribes af dennes Regler om Undervisningspligten og derfor kan blive skolepligtigt igen, selv om det med Rette er udskrevet af Skolen i den Kommune, det kommer fra.

Paa samme Maade er det en Selvfølge, at Elever i Privatskoler maa være de Regler for Undervisningspligten underkastede, som gælder for den Kommune, hvori de har fast Bopæl, og at de derfor, hvis Privatskolens